

ГЛАВЕН ПРОКУРОР
НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

София, 09.08. 1994 г.

№ И-395/94г.

Г-н М. Урадович
10.08.94г.

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТАНОВИЩЕ

от главния прокурор на Република България
по к.д. № 9/1994 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

В съответствие с определението Ви от 28.VII.1994 г. по к.д. № 9/1994г. изразявам следното становище по същество: по направеното искане от Президента на Република България за обявяване противоконституционността на чл. 16, ал. 1 от Закона за съдебната власт /ЗСВ/ и § 8 и 11 от Преходните и заключителни разпоредби /ПрЗР/ на същия закон.

1. Разпоредбата на чл. 16, ал. 1 от ЗСВ отново засяга въпрос, по който Конституционният съд се е произнесъл, при това твърде обстоятелствено. Според мен, обсъждайки отново проблема за понятието "юридически стаж" по смисъла на чл. 130, ал. 2 от Конституцията, Конституционния съд преди всичко трябва да обърне внимание, че решенията му, съгласно чл. 14, ал. 6 от ЗКС, са задължителни и за Народното събрание.

Очевидно е, че изразеното от Конституционния съд тълкуване на чл. 130, ал. 2 е игнорирано от Народното събрание и в текста на чл. 16, ал. 1 и 4 отново са регламентирани изисквания към членовете на ВСС, които противоречат на Конституцията.

2.

Без да повтарям изложеното в искането на Президента на Републиката, като се съобразявам с разпоредбата на чл. 22, ал. 1, предложение второ от ЗКС, искам да Ви посоча и друго основание, относно противоконституционността на чл. 16, ал. 1 от ЗСВ.

С чл. 133 от Конституцията на Народното събрание е предоставена делегация - със закон да регламентира само организацията и дейността на ВСС. Нищо повече! В обсъждания ЗСВ парламента, в противоречие с посочения текст от Конституцията, е уредил проблеми касаещи статута на членовете на ВСС, респективно условията, на които следва да отговарят, за да бъдат избирани, предсрочно освобождавани и др.

2. Атакуваният § 11 от ПрЗР на ЗСВ е свързан пряко с чл. 16 от с.з. Не обсъждам неяснотата на текста и невъзможността му за прилагане, след като действащия ВСС не е прекратен.

Посоченият параграф противоречи на чл. 130, ал. 2 и 4 от Конституцията. Висшият съдебен съвет е избран орган с мандат от 5 години. ЗСВ не прекратява дейността му. Не са прекратени и правомощията на членовете му.

Не е налице основание да се прави аналогия с извършената промяна със ЗИДЗВСС, който предвиди изрично прекратяване дейността на ВСС и избор на нов съвет. Тази промяна бе извършена, след отмяна със ЗИДЗВСС на два противоконституционни текста - чл. 2, ал. 4 и чл. 3, ал. 3 от ЗВСС при действието, на които бе избран ВСС. Първият текст бе атакуван пред Конституционния съд, но последният потвърди отмяната му за съобразена с Конституцията, което е и основание за избиране на нов ВСС /решение № 3/1992 г. по к.д. № 30/1991 г./.

3. С § 8 от ПрЗР на ЗСВ се дава обратна сила на новите завишени изисквания за заемане на длъжността съдия или прокурор. Неотговарящите следва да се освобождават с влизането на закона в сила! Интересно по какви съображения са изключени следователите?

На първо място посоченият § 8 противоречи на чл. 129, ал. 3 от Конституцията. Несменяемите съдии и прокурори не могат да бъдат освобождавани! Няма спор, че първите засегнати от този текст са съдии и прокурори с 12 годишен

3.

стаж, преназначени последните две години, съответно във Върховния съд и Главна прокуратура, станали несменяеми след влизане в сила на Конституцията. Този проблем засяга съдии и прокурори във всички съдилища и прокуратури и ще постави неразрешими въпроси при образуване на новите структури на съдебната власт.

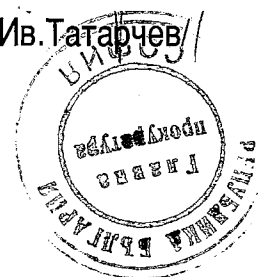
На второ място, разпоредбата на § 8 противоречи на чл. 133 от Конституцията. Действително конституционният текст делегира правомощия на НС да уреди в закон и "условията и реда за назначаване и освобождаване от длъжност на съдиите и прокурорите". Този текст, обаче не предвижда на тези нови изисквания да се даде обратна сила. Щом това е така законодателя, съгласно чл. 14, ал. 2 от ЗНА, е превишил правомощията си делегирани му с чл. 133 от Конституцията.

На трето място обсъжданият § 8 противоречи и на чл.129, ал.2 от Конституцията. Главният прокурор се избира за 7 години. Тази мандатност регламентирана с Конституцията е една от правните гаранции за независимостта на органите на съдебната власт - чл.117, ал.2 от Конституцията. Противоконституционно е със закон да се въведат нови изисквания за заемане на длъжността и да им се дава обратна сила с цел предсрочно прекратяване мандата на конституционно избран орган.

С оглед на изложеното поддържам изцяло искането на Президента на Републиката.

С УВАЖЕНИЕ,
ГЛАВЕН ПРОКУРОР:

/Ив. Татарчев/

ДА/